

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Németh L. Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a Szigethy-Papp Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Papp Gábor ügyvéd) által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. május 4. napján kelt, 33.P.23.102/2007/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési, a felperest, hogy 12.000 (tizenkettőezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

A peres felek ezt meghaladó fellebbezési költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes keresetében a ... című hetilap ...-án megjelent számában „...” és az újság internetes kiadásában közölt „...” című cikkekben közöltek miatt annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperest 600.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kötelezni. Utalt arra, hogy a perbelihez hasonló tényállás alapján folyamatban volt sajtó-helyreigazítási perben az alperessel szemben pert nyert (Fővárosi Bíróság 19.P.21.437/2007).

Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a cikkben közöltek a valóságot nem tüntetik fel hamis színben. Azt nem vitatta, hogy nem a felperes volt az, aki ...-t besúgta 1989-ben, de álláspontja szerint ez a valótlan tényállítás a

felperest nem sérti, mivel a felperes maga sem vitatta, hogy SZT tiszt volt, besúgással kapcsolatos tevékenysége bizonyított volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát az általa kiadott ... című hetilap ...-án megjelent ... számában a „...” című és az újság internetes kiadásának a ... internetes honlapon megjelent „...” című cikkében azzal, hogy valótlanul állította a felperesről, hogy „neki 1989-ben ... besúgása volt munkaköri feladata”.

Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte, hogy 15 napon belül törölje „...” című cikkből, annak elérhetőségét szüntesse meg, hogy „neki 1989-ben ... besúgása volt munkaköri feladata”, továbbá fizessen meg a felperesnek 300.000 forint tőkét 15 napon belül. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes és az alperes is 18.000-18.000 forintot köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, míg egyéb költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet indokolásában hivatkozott a perbeli jogvita eldöntésénél irányadó Alkotmány 2. § (1) bekezdésére, a 7. § (1) bekezdésére, a 8. § (1) bekezdésére, az 54. § (1) bekezdésére, az 59. § (1) bekezdésére, a 61. § (1) és (2) bekezdésére, a Ptk. 75. §-ára és a 78. §-ára, a Ptk. 84. § (1) bekezdés a), b) és e) pontjára, a Ptk. 339. §-ára, a 355. §-ára, az 1993. évi XXXI. törvény 10. cikkére, az Stv. 2. § (1) bekezdésére, a 3. § (1) bekezdésére, a 11. § (1) bekezdésére, a PK. 12. és 14. számú állásfoglalásokra, valamint a 30/1992. (V. 26.) AB és a 36/1994.(VI. 24.) AB határozatokra.

A sérelmezett közlések vonatkozásában kifejtette, hogy a „másutt is kecskére bízták a káposztát” alperesi mondat vélemény, amely összességében annak a helytelenítését fejezi ki, hogy a korábban minősített iratként kezelt iratok felülvizsgálatával olyan személyt bíznak meg, aki állambiztonsági múlttal rendelkezik, és ez nem lépi túl az Alkotmánybíróság által védett véleménynyilvánítási szabadságot. Azt tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes dolgozott az állambiztonságnál, ezért „volt belügyesnek” tekinthető, és az is tény, hogy a korábban titkosnak minősített iratok felülvizsgálata volt a feladata a ...-ban. Erre alapított történelmi vélemény nyilvánosságra hozatala nem minősül jogsértésnek, nem alapozza meg a felperes személyhez fűződő jogi igényét. A ...-ban megjelent cikkben foglaltak jelen cikkben sérelmezett kitételektől különböztek, így közömbös az, hogy abban az ügyben a bíróság milyen döntést hozott.

A ... besúgására vonatkozó állítás körében az elsőfokú bíróság azt emelte ki, hogy annak valótlanágát felperes személyével kapcsolatban a cikk írója is elismerte, emiatt felperestől elnézést is kért. Ez a valótlan állítás a felperes megítélése szempontjából nem lényegtelen, ugyanis az, hogy a felperes a rendszerváltás évében hivatásszerűen a politikai ellenzék egyik meghatározó személyiségének besúgásával foglalkozott-e vagy sem, nem tekinthető lényegtelennek. A valótlan

tényállítást felperesre nézve sértő, ezért ebben a körben az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította. Az alperest jogkövetkezményként eltiltotta a további jogsértéstől és a sérelmes helyzet megszüntetésére is kötelezte oly módon, hogy a jogsértő tartalmat az internetes oldalról törölje.

A nem vagyoni kártérítés iránti igényt az eset összes körülményeinek Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelésével részben találta alaposnak az elsőfokú bíróság, figyelemmel arra, hogy a jogsértő közlés a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomásúnak tekinthetően alkalmas a felperesnek hátrányt okozni. Értékelte azt is, hogy a cikket publikáló történész a felperestől elnézést kért tévedéséért, azonban az alperes a sérelmes mondatot a sajtóperben hozott jogerős ítélet ellenére sem távolította el honlapjáról. Figyelemmel volt arra is, hogy a felperest a környezete a cikk megjelenése után felelősségre vonta. Az elsőfokú bíróság meglátása szerint csak a jogsértőnek ítélt tényállítás miatti hátrány alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét, így a kártérítési összeget mérlegeléssel 300.000 forintban állapította meg, ezt meghaladóan a felperesi igényt eltúlzottnak találta. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az első fokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, míg a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a sérelmezett cikkben foglaltakkal nem sértette meg a felperes személyiségi jogát, mivel a felperes múltja, tevékenysége egyértelmű bizonyítást nyert, ezért semmi jelentősége nem lehet az esetleges cikkbeli tévedésnek. A felperes maga sem vitatta, hogy SZT tisztként végezte tevékenységét, ezért értelmezhetetlen, hogy hosszú ideig végzett tevékenység mellett csak azért jogsértő a téves megállapítás, mert a megjelölt személy - ... - a rendszerváltás egyik meghatározó alakja volt. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság a jogkövetkezmények alkalmazása során is, amikor a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére külön bizonyítás nélkül is lehetőséget látott. A felperest a cikk miatt semmilyen kár nem érte, mivel nyilvánvalóan utasításra végzett megfigyeléseket, és nem válogathatott abban, hogy épp kiket kell megfigyelnie.

A felperes csatlakozó fellebbezése is az első fokú ítélet megváltoztatására irányult, azonban kereseti kérelmének megfelelően. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy állambiztonsági tevékenységet, besúgást végzett volna, mert ezt az alperes nem bizonyította. A felperes hosszú évekig tevékenykedett „karrierdiplomataként” külföldön, így szükségszerű volt, hogy az ...-ban nyilvántartották, de ez nem támasztja alá besúgó tevékenységét. A „kecskére bízni a káposztát” kifejezést még véleménynyilvánítás esetén is indokolatlanul lealacsonyítónak, sértőnek minősítette, figyelemmel arra, hogy a ...-ban legjobb tudása szerint látta el feladatát, soha nem akadályozta a minősített anyagok levéltárba kerülését, ezen kívül nem egyedül, hanem egy döntési jogosítvánnyal nem rendelkező bizottság tagjaként járt el. Nem értett egyet a

megítélt nem vagyoni kár összegével sem, mivel nem terjesztett elő eltúlzott igényt, ugyanakkor az alperesi lapban a bocsánatkérés nem jelent meg, így az alkalmatlan volt arra, hogy a róla kialakult negatív értékítéletet befolyásolja, ezen kívül a sérelmezett cikk továbbra is megtalálható az alperes honlapján. Keresetét kiterjesztette a 600.000 forint nem vagyoni kár után járó késedelmi kamatokra is.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, az abból levont következtetésével és az így meghozott döntésével egyetértett annak helyes indokaira kiterjedően.

Az elsőfokú bíróság a perben alkalmazandó jogszabályokat, legfelsőbb bírósági állásfoglalásokat és irányadó alkotmánybírósági határozatokat részletesen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

Az alperes fellebbezésére és a felperes csatlakozó fellebbezésére tekintettel a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy a felperes igazolt módon SZT tiszt volt az elmúlt rendszerben, ezt a felperes nem is tette vitássá. Éppen emiatt abban a körben, hogy ez a tevékenység a felperes részéről ténylegesen mit jelentett, nem került sor bizonyítás lefolytatására. Az a tévedés, hogy a felperes a rendszerváltozás idején hivatásszerűen foglalkozott a politikai ellenzék népszerű és meghatározó személyének besúgásával, nem csak az érintett ... személye miatt nem tekinthető lényegtelennek, hanem amiatt is, hogy a felperes mint „karrierdiplomata” tényleges SZT tiszt tevékenysége sem került oly módon feltárára, hogy a köznapi értelemben vett besúgói szerep konkrét személyekre vonatkoztatva kellő módon alátámasztásra került volna vele kapcsolatosan. A Fővárosi Ítéltáblának nem feladata abban állást foglalni, hogy az SZT tiszt szerepét egy adott ügy keretében általánosságban jellemezze, azonban az kétségtelenül megállapítható és köztudomású tényként értékelhető, hogy egy közismert, sokak által kedvelt és tisztelt személyt - különösen aki a rendszerváltás idején meghatározó személye volt az akkori ellenzéknek - érintő, azzal összefüggésbe hozható besúgói feladat teljesítése sokkal nagyobb ellenérzést vált ki a közvélemény, akár a szűkebb ismertség körében, mint egy általánosságban jelzett, konkrét személyekkel összefüggésbe nem hozott SZT tiszt múlt megismerése. Helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság azt, hogy ezen kifogásolt tévedés nem tekinthető lényegtelen tévedésnek, ezért a felperes igénye e körben a másodfokú bíróság véleménye szerint is megalapozott.

A felperes állambiztonsági szervekkel való együttműködése nem tehető vitássá. A perbeli esetben a történész cikkíró éppen emiatt fejtette ki azt a rosszalló véleményt, hogy olyan személy vizsgálja felül a korábban szigorúan titkosnak minősített iratokat abból a szempontból, hogy azok az új szabályok szerint minek minősülnek, átadhatók-e a levéltárnak, aki maga is SZT tiszt volt az iratok minősítésének idején. A másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy ... történész sérelmezett megjegyzése olyan véleménynek tekinthető, amely nem alapozza meg a személyiségvédelem iránti felperesi igényt.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése után arra az álláspontra jutott, hogy a jogsértőnek ítélt alperesi közléssel okozati összefüggésben a felperest ért kár kifejezetten a jogsértőnek ítélt közlés által előidézett hátrányos megítélés. Ez a bizonyítékok alapján megállapítható, emellett köztudomású tényként is értékelhető.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kár összegét helyes mérlegeléssel állapította meg, olyan körülményre sem a felperes, sem az alperes nem hivatkozott, amely a nem vagyoni kártérítés összegének megváltoztatását megalapozná.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint, annak helyes indokaira kiterjedően.

A perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

, 2009. október 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.  
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő